

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Володимир ГІНОМАРЕНКО

_____ 2021 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 242 Туризм

(шифр та назва спеціальності)

третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
здобувач ступеня доктора філософії

Харків, 2021

Вступний іспит зі спеціальності 242 "Туризм" включає теоретичну частину (три питання) в межах галузевих стандартів вищої освіти України з підготовки магістрів та спеціалістів у галузі знань 24 "Сфера обслуговування".

Завдання цього іспиту складено з метою виявлення компетентностей (знань, вмінь, навичок) (табл. 1), якими володіє кандидат на вступ до аспірантури для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 242 "Туризм", освітньо-наукової програми "Туризм".

Таблиця 1

Основні компетентності, якими повинен володіти магістр (спеціаліст)
за спеціальністю 242 "Туризм"

Компетентності
Загальні: - набуття самостійного критичного стилю мислення, формування власної світоглядної позиції з сучасних парадигм розвитку економічної науки, проведення міждисциплінарних досліджень; - здатність самостійно розробляти та реалізовувати план проведення наукових досліджень на методичному рівні; - розуміння вимог щодо професійної етики; здатність використовувати основні педагогічні прийоми і методи під час роботи із аудиторією; вміння розробляти навчально-методичний комплекс дисциплін професійного спрямування; - здатність до спілкування і ефективної взаємодії іноземною мовою з широкою науковою спільнотою в галузі наукової та професійної діяльності; - досвід дослідження багатомірних економічних процесів, визначення закономірностей в великих обсягах первинних даних; вміння використовувати системно-динамічне моделювання у моніторингу економічних систем для підвищення рівня ефективності їх діяльності.
Спеціальні (професійні, фахові):   - ознайомлення із існуючими концепціями та теоріями функціонування сучасних економічних систем, вивчення історичних передумов розвитку головних наукових парадигм; - вивчення теоретичних засад та набуття практичних навичок дослідження світового туристичного ринку, ідентифікації та прогнозування тенденцій формування міжнародних туристичних потоків;

- здатність використовувати методи і прийоми організації крос-культурних комунікацій у глобальному діловому середовищі, планувати діяльність туристичного підприємства на засадах етичності та соціальної відповідальності;

- використання комплексу маркетингу та комунікаційних технологій з метою аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування суб'єктів туристичного ринку, розробки та впровадження довгострокової стратегії діяльності туристичного підприємства та забезпечення його поточних операцій, побудови інформаційно-комунікаційної мережі між представниками органів влади, ділових кіл та суспільних організацій;

- засвоєння теоретичних основ економічної безпеки держави на різних рівнях управління, розуміння особливостей функціонування організаційно-економічного механізму підвищення конкурентоспроможності галузей національної економіки, що відносяться до сфери послуг;

- знання законодавчого базису регулювання туристичної діяльності на внутрішньому ринку та у галузі міжнародних відносин; розуміння завдань і пріоритетів, що постають перед державою у сфері захисту національних інтересів

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ З ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційний білет з фахового випробування включає три теоретичні питання однакового рівня складності з таких комплексних тем:

- 1- Міжнародне співробітництво України у галузі туризму;
- 2- Державне управління туристичною діяльністю;
- 3- Регулювання туристичної діяльності на рівні регіонів;
- 4- Правові засади підприємництва у галузі туризму;
- 5- Ліцензування, стандартизація та сертифікація туристичних послуг;
- 6- Технології створення та реалізації туристичного продукту на внутрішньому ринку України;
- 7- Зовнішньоторгівельні операції у галузі туризму;
- 8- Географія туризму України;
- 9- Географія туризму зарубіжних країн за макрорегіонами світу;
- 10- Інноваційні технології та автоматизація туристичної діяльності;
- 11- Економічна ефективність операцій у галузі туризму.

Рекомендований розподіл балів відповідно до структури білету з фахового випробування наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Рекомендований розподіл балів відповідно до структури білету з
фахового випробування

Оцінюване завдання	Кількість контрольних завдань	Кількість балів за одне завдання	Розподіл балів в одному білеті
I. Теоретичні питання	3	30	90
II. Грамотність та охайність оформлення відповідей	оцінюється робота у цілому	10	10
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ			100

За відповіді на теоретичні питання абітурієнт отримує найвищий бал, якщо розкрито не лише суто теоретичні аспекти (тобто демонструється здатність до вивчення та переказу матеріалу), а й запропоновані нові підходи до вирішення проблеми, висвітлені дискусійні моменти тощо.

Завдання має на меті оцінити вміння аналізувати економічну інформацію, оцінювати показники рекреаційної діяльності. Найвищий бал передбачає

грунтовний аналіз ситуації, наявність у висновках додаткових посилань (за допомогою порівнянь та співставлень, обізнаності із загальним станом справ досліджуваної області). Абітурієнт повинен показати рівень ерудованості, здатність синтезувати отримані знання з суміжних дисциплін. Висновки повинні бути чіткими та містити конкретні рекомендації. Кожне теоретичне питання оцінюється окремо, максимальна оцінка за кожне – 30 балів.

Додаткові 10 балів абітурієнт отримує у разі, якщо робота оформлена охайно, зберігається науковий стиль викладення тексту, немає орфографічних, граматичних та стилістичних помилок або вони незначні.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ (перелік теоретичних питань)

1. Мета класифікації видів туризму та туристичних ресурсів, огляд існуючих класифікацій.
2. Основні, супутні та додаткові послуги у галузі туризму.
3. Класифікація туристичних потоків та методики їх аналізу.
4. Етапи розвитку світової туристичної галузі.
5. Історія туристичної діяльності в Україні.
6. Система органів державної влади, що регулюють туристичну діяльність в Україні.
7. Регулювання туристичної діяльності в Україні на рівні органів місцевого самоврядування.
8. Проблемні аспекти ліцензування туристичної діяльності.
9. Сертифікація та стандартизація у галузі туризму.
10. Основні положення Закону України "Про туризм".
11. Особливості страхової діяльності у галузі туризму.
12. Огляд міжнародних договорів України у галузі туризму.
13. Складові туристичної політики держави.
14. Туристична політика країн Європейського Союзу.
15. Діяльність міжнародних організацій у сфері туризму.
16. Діяльність національних організацій у сфері туризму.
17. Заходи із забезпечення безпеки перебування туристів.
18. Роль Всесвітньої організації охорони здоров'я у регулюванні міжнародних туристичних потоків.
19. Сутність та зміст державних програм розвитку туризму. Вимоги до структури програми.
20. Сутність та зміст регіональних програм розвитку туризму. Вимоги до структури програми.
21. Проблеми державного фінансування галузі туризму в Україні.
22. Перспективи державно-приватного партнерства у галузі туризму.
23. Визначення рекреаційного потенціалу. Методики оцінки рекреаційного потенціалу країни.
24. Огляд туристичних ресурсів країн Азії. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.
25. Огляд туристичних ресурсів країн Африки. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.
26. Огляд туристичних ресурсів країн Європи. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.

27. Огляд туристичних ресурсів країн Північної та Центральної Америки. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.
28. Огляд туристичних ресурсів країн Південної Америки. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.
29. Огляд туристичних ресурсів Австралії та Океанії. Прогноз розвитку рекреаційного потенціалу даного регіону.
30. Види виставок. Особливості організації туристичних виставок.
31. Проблемні аспекти створення кадастру рекреаційних ресурсів.
32. Головні підходи до районування країн світу з метою обліку туристичних ресурсів та планування подорожей.
33. Головні підходи до районування регіонів України з метою обліку туристичних ресурсів та планування подорожей.
34. Поняття рекреаційного навантаження та способи його розрахунку.
35. Процедура реєстрації суб'єктів туристичної діяльності.
36. Процедура реєстрації закладів розміщування.
37. Особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємств туристичної галузі.
38. Основні візові режими та види віз.
39. Особливості візового режиму у країнах Шенгенської угоди та ЄС. Умови безвізового перебування на території ЄС для громадян України.
40. Види дипломатичних установ. Діяльність дипломатичних установ у сфері туризму.
41. Особливості оподаткування підприємств туристичної галузі.
42. Сутність та структура міжгалузевого балансу. Методика аналізу міжгалузевих зв'язків підприємств галузі туризму.
43. Система сателітних рахунків. Переваги та недоліки впровадження даної системи у галузі туризму в Україні.
44. Методи організації статистичних спостережень у сфері туризму.
45. Методи оцінки впливу сезонності. Способи зменшення негативного впливу чинника сезонності на діяльність туристичних підприємств.
46. Роль галузі туризму у формуванні ВВП та ВВП країни.
47. Відображення операцій сфери туризму у платіжному балансі.
48. Основні фінансові показники оцінки діяльності туристичного підприємства (за видами підприємств).
49. Основні показники, що розраховуються у відповідності до міжнародних стандартів фінансової звітності (EBITDA, OIBDA, PBITDA і похідні від них). Переваги і недоліки використання даних показників.
50. Проблеми обліку витрат індивідуальних туристів.
51. Методики сегментування споживачів туристичних послуг.

52. Проблеми забезпечення сектору соціального туризму в Україні.
53. Переваги та недоліки державної та приватної власності на рекреаційні ресурси.
54. Особливості ціноутворення у галузі туризму.
55. Види квот (у організації діяльності закладів розміщування, пасажирських перевезеннях).
56. Види інновацій. Інноваційна діяльність у галузі туризму. Законодавство України у сфері інноваційної діяльності.
57. Використання геоінформаційних технологій у туристичній діяльності.
58. Принципи роботи систем бронювання туристичних послуг.
59. Проблемні аспекти віртуалізації туристичних послуг.
60. Класифікація засобів автоматизації роботи туристичного підприємства.
61. Класифікація та приклади використання соціальних мереж у туристичній діяльності.
62. Цикл зрілості технологій Гартнера.
63. Основні види та принципи дії навігаційних систем. Засади технології Dead Reckoning.
64. Методи оцінки ефективності засобів інтернет-комунікацій у реалізації туристичних послуг.
65. Вимоги щодо змісту офіційних сайтів туристичних ресурсів країни та регіону.
66. Перспективи онлайн-реалізації туристичних послуг в Україні. Завдання державного регулювання електронної торгівлі.
67. Поняття туристичної інфраструктури та її складові.
68. Вимоги щодо організації мережі екскурсійних маршрутів.
69. Вимоги щодо організації в'їзного туризму (на мікро- та макрорівнях).
70. Вимоги щодо організації подорожей за кордон (на мікро- та макрорівнях).
71. Вимоги щодо організації внутрішнього туризму (на мікро- та макрорівнях).
72. Основні показники соціально-економічного стану регіону, що впливають на туристичний попит.
73. Регулювання міжнародних фінансових операцій у галузі туризму.
74. Вплив транснаціональних корпорацій на розвиток міжнародного туризму.
75. Основні положення проектного менеджменту. Заходи із забезпечення проектно-орієнтованої діяльності на підприємствах та в установах галузі туризму.
76. Особливості працевлаштування у галузі туризму. Вимоги до персоналу туристичних підприємств.
77. Перспективи розвитку освітнього туризму в Україні.

78. Перспективи розвитку екологічного туризму в Україні.
79. Перспективи розвитку медичного та лікувально-оздоровчого туризму в Україні.
80. Перспективи розвитку спортивного туризму в Україні.
81. Перспективи розвитку екскурсійного та пізнавального туризму в Україні.
82. Перспективи розвитку рекреаційного туризму в Україні.
83. Географічна структура туристичного споживання України.
84. Активізація туристичної діяльності за допомогою створення спеціальних економічних зон.
85. Договірна діяльність у галузі туризму. Види договорів.
86. Процедура пропуску через державний кордон України фізичних осіб. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства в Україні. Зв'язок між державною політикою у сфері міграції та обсягами туристичних потоків.
87. Форми здійснення іноземних інвестицій. Регулювання інвестиційної діяльності у галузі туризму.
88. Стандартна структура та зміст бізнес-плану, інвестиційного плану, техніко-економічного обґрунтування.
89. Структура національного туристичного ринку України за видами та країною походження підприємств.
90. Вплив міжнародних рейтингів на імідж України як туристичного напрямку (на прикладі індексів Всесвітнього економічного форуму та ін.).

ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

здобувач ступеня доктора філософії

спеціальність **242 Туризм**

(шифр та назва спеціальності)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

ВСТУПНИЙ ІСПИТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Мета класифікації видів туризму та туристичних ресурсів, огляд існуючих класифікацій.
2. Історія туристичної діяльності в Україні.
3. Особливості страхової діяльності у галузі туризму.

Голова предметної комісії

_____ /підпис/

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алієва-Барановська В. М., Дахно І. І. Міжнародний туризм. Київ : "Центр учбової літератури". 2019. 344 с.
2. Ахмедова О. О. Можливості використання міжнародного досвіду державного регулювання у сфері туризму в Україні. *Вісник Національного університету цивільного захисту України : зб. наук. пр.* Харків : Вид-во НУЦЗУ, 2016. Вип. 1 (4). 307 с. (Серія "Державне управління"). С. 32-37.
3. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг : Понятійно-термінологічні основи. Сервісне забезпечення турпродукту : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2004. 286 с.
4. Балашова Р. І. Організація діяльності туристичного підприємства. Київ : "Центр учбової літератури". 2019. 184 с.
5. Березін О. В., Карпенко Ю. В. Ціноутворення в туристичному бізнесі : навч. посібн. Суми : Університетська книга. 2014. 168 с.
6. Беседовський О. М., Золотарьова І. О., Євсєєв С. П. Сучасні методи та моделі обробки даних в інформаційних системах. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. 539 с.
7. Божидарник Т. В. Міжнародний туризм. Київ : "Центр учбової літератури". 2019. 312 с.
8. Борисова О. Спеціалізований туризм : навч. посібн. Київ : Кондор, 2020. 360 с.
9. Бриггс С. Маркетинг в туризме = Tourism marketing: A Practical Handbook / [пер. с англ. М.Ю. Зарицкой]. Київ : Знання-Прес, 2005. 358 с.
10. Волошин І. М., Матвійчук Л. Ю., Ненько К. В. Туристичні ресурси України з атласом туристичних мандрівок : довідк. вид. / каф. туризму Львівський держ. ун-т фіз.культури. Львів : [ЛДУФК], 2015. 437 с.
11. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. Київ : "Центр учбової літератури". 2019. 178 с.
12. Географічне країнознавство : підручник / [Я. Б. Олійник та ін. ; за ред. Я. Б. Олійника]. Київ : Київський університет, 2015. 911 с.
13. Грищенко І. М. Підприємницький бізнес: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Грамота, 2016. 519 с.
14. Дмитрук С., Дмитрук О. Соціально-педагогічні технології в туризмі. Київ : "Центр учбової літератури". 2019. 328 с.
15. Доценко А. Географія туризму. Київ : Університет "Україна". 2020. 177 с.
16. Дудченко Н., Любіцева О. Аналіз динаміки глобального індексу конкурентоспроможності сфери туризму в Україні. *ЛОГОС*, 2020. С. 36-38.

17. Євроінтеграційні аспекти розвитку ринків фінансових послуг: монографія / [за ред. Н.М. Внукової, Р. Пукала]; Держ. вищ. техн.-екон. школа ім. Б. Маркевича в Ярославі; ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Харків : [Ексклюзив], 2018. 175 с.
18. Єрмаченко В. Є. Дослідження світового та регіональних туристичних ринків : конспект лекцій. Харків : ХНЕУ, 2011. 239 с.
19. Єрмаченко В. Є. Історія туризму : конспект лекцій. Харків : ХНЕУ, 2007. 95 с.
20. Єрмаченко В. Є. Правове регулювання туристичної діяльності : конспект лекцій. Харків : ХНЕУ, 2012. 207 с.
21. Єрмаченко В. Є., Зима О. Г., Дехтяр Н. А., Алдошина М. В. Рекреаційні комплекси світу: конспект лекцій. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. 321 с.
22. Єрмаченко В. Є., Лей Ч. Методичний підхід до вибору пріоритетних напрямів експорту освітніх послуг на основі аналізу показників зовнішньої торгівлі. *Проблеми економіки*, 2018. № 4. С. 61-70.
23. Єрмаченко В. Є., Мороз Н. О. Проблеми оцінки культурної спадщини як економічної категорії для потреб галузі туризму. *Управління розвитком*, 2016. № 3. С. 7-15.
24. Єрмаченко В. Є., Сущенко О. А. Ресурсний потенціал розвитку ностальгічного та етнографічного туризму як чинник підвищення туристичної привабливості регіону. *Економіка та суспільство*, 2020. № 22. doi:10.32782/2524-0072/2020-22-33
25. Зима А. Г. Особенности и развитие транспорта в туризме : препринт. Харьков : ХНЭУ, 2010. 310 с.
26. Зима А. Г. Событийный туризм: карнавалы, фестивали, праздники, выставки, парки : препринт. Харьков : ХНЭУ, 2010. 159 с.
27. Зима О. Г. Основи туризму : конспект лекцій, Ч. 1. Харків : ХНЕУ, 2009. 263 с.; Ч. 2. Харків : ХНЕУ, 2009. 222 с.
28. Іванов Ю. Б. Розвиток регіонів України в умовах формування економіки знань: монографія. Харків : ІНЖЕК, 2012. 385 с.
29. Іванова О.М. Управління інформаційними потоками туристичних підприємств : монографія. Суми : Університетська книга. 2017. 200 с.
30. Інноваційно-інвестиційна і технологічна безпека трансформації регіональних економічних систем : [монографія] / за наук. ред. М.А. Хвесика. Київ : Наукова думка, 2013. 487 с.
31. Кабушкин Н. И. Менеджмент туризма : учебник. Минск : Новое знание, 2009. 408 с.
32. Клебанова Т. С., Черняк О. І., Расвнева О. В. Математичні методи і моделі

ринкової економіки : навч. посіб. Харків : ІНЖЕК, 2010. 454 с.

33. Ковешніков В. С., Ковешнікова О. В. Основи проектування туристично-рекреаційних комплексів : навч. посібн. Київ : Ліра-К. 2018. 228 с.

34. Козинець В. М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Кондор, 2006. 575 с.

35. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності туризму. Київ : "Центр учбової літератури". 2019. 272 с.

36. Котлер Ф. Маркетинг від А до Я. 80 концепцій, які має знати кожен менеджер. Київ : Альпіна Паблішер Україна, 2021. 252 с.

37. Котлер Ф. Основы маркетинга. Бизнес-книга, 2004. 699 с.

38. Котлер Ф., Катарджая Г., Сетьяван І. Маркетинг 4.0. Від традиційного до цифрового. Київ : КМ-БУКС, 2019. 224 с.

39. Кудла Н. Сільський туризм. Основи підприємництва та гостинності. Київ : "Центр учбової літератури". 2017. 152 с.

40. Кудла Н. Управління якістю в туризмі. Київ : "Центр учбової літератури". 2019. 328 с.

41. Кулешова Н. В. Маркетингова стратегія туристичного підприємства: моделі формування та оцінювання : монографія. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 219 с.

42. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія. Львів : Вид-во Львівської комерц. акад., 2015. 583 с.

43. Куцик П.О., Ковтун О.І., Башнянин Г.І. Національна економіка: засади становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія. Львів : Растр-7, 2017. 399 с.

44. Левчук Л. Т., Гриценко В. С., Єфименко В. В. Історія світової культури. Культурні регіони: навч. посіб. Київ : Либідь, 2000. 519 с.

45. Лола Ю. Ю. Логістика в міжнародному туризмі : навч. посіб. Харків : ХНЕУ, 2012. 246 с.

46. Лукашевич М., Шандор Ф., Мошак С. Соціологія туризму. Київ : Знання. 2015. 303 с.

47. Лукьянова Л. Г. Рекреационные комплексы. Киев : Вища школа, 2004. 346 с.

48. Любіцева О. О. Методика розробки турів : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2008. 300 с.

49. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2006. 430 с.

50. Мальська М., Бордун О., Жукова І. Управління персоналом у туризмі. Теорія та практика. . Київ : "Центр учбової літератури". 2019. 234 с.
51. Мальська М., Мандюк Н. Основи маркетингу у туризмі. Київ : "Центр учбової літератури". 2019. 336 с.
52. Мальська М., Рутинський М., Мандюк Н., Білоус С. Економіка туризму. Київ : "Центр учбової літератури". 2017. 544 с.
53. Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу та виходу на ринки Європейського Союзу. [Б. м.] : ФОП Клименко Ю. Я., 2014. 179 с.
54. Наумік К. Г. Регіональна соціально-економічна політика. Статистичні методи в державному управлінні : навч. посіб. Харків : ХНЕУ, 2012. 146 с.
55. Наумік-Гладка К. Г. Нормативне забезпечення маркетингових комунікацій в сфері туризму. *Бізнес Інформ*, 2017. № 1. С. 337-342.
56. Наумік-Гладка К. Г., Нардіелло Д. Г., Птащенко О. В., Малюкіна А. О. Economic development based on international entrepreneurship and business tourism [Економічний розвиток на основі міжнародного підприємництва та ділового туризму]. *Економічний часопис*, 2017. № 165(5-6). С. 104-109. (SCOPUS)
57. Організація готельного господарства : навч. посіб. / О. М. Головка, Н. С. Кампов, С. С. Махлинець, Г. В. Симочко ; [за ред. О. М. Головка]. Київ : Кондор, 2012. 338 с.
58. Отенко І.П., Москаленко Н.О. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки: навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 223 с.
59. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2017. 447 с.
60. Петранівський В. Л. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / за ред. Ф.Д. Заставного. Київ : Знання, 2008. 575 с.
61. Пономаренко В. С. Информационные технологии и системы в управлении, образовании, науке. Харків : Цифрова друкарня №1, 2013. 275 с.
62. Сергієнко В. В. Міжнародне економічне право: навч. посібн. Харків : ХНЕУ, 2012. 258 с.
63. Скопень М. М., Сукач М. К., Будя О. П., Артеменко О. І., Хрущ Л. А. Інформаційні системи і технології в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі : підручник. Київ : Ліра-К. 2018. 764 с.
64. Смирнов І. Г., Любіцева О. О. Європейський досвід диверсифікації туристичної пропозиції історичних міст та його використання в Україні. *Science Review*, 2018. № 5(12), Т. 1. doi:10.31435/rsglobal_sr/01062018/5619

65. Сокол Т. Г. Організація обслуговування в готелях і туристичних комплексах : підручник. Київ : Альтерпрес, 2012. 446 с.
66. Статистичне моделювання та прогнозування : навч. посіб.; рекомендовано МОН / [під ред. О.В. Раєвської]. Харків : ІНЖЕК, 2014. 576 с.
67. Сущенко О. А. Теоретико-методологічні засади управління рекреаційно-туристичною діяльністю підприємств // *Методологія та практика сталого розвитку туризму : монографія / за заг. ред. Черниш. Полтава : ПолтНТУ ім. Ю. Кондратюка, 2018. С. 108-118.*
68. Сущенко О. А., Наумік-Гладка К. Г., Алдошина М. В. Маркетингові комунікації в туристичній діяльності [Електронний ресурс] : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 218 с.
69. Сущенко О. А., Стрижак О. О., Дехтяр Н. А., Алдошина М. В., Тимошенко К. В. Економіка рекреації та туризму : навч. посібн. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 358 с.
70. Сущенко О. А., Труніна І. М., Ліхоносова Г. С. Конкурентоспроможність підприємницької діяльності (туристична галузь) : підручник. Кременчук : вид-во ПП Щербатих О.В., 2017. 268 с.
71. Сущенко О.А. Стратегічний розвиток регіональних кластерів в умовах глобальної конкуренції. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, 2017. № 10(240). С. 150-153.*
72. Сущенко О. А., Касенкова К. В. Територіальний брендинг як інструмент розвитку туристично-рекреаційного комплексу. *Економічні інновації, 2019. Т. 21. Вип. 2 (71). С. 139-149.*
73. Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку : монографія / під ред. М.О. Кизима, В.Є.Єрмаченка. Харків : ІНЖЕК, 2012. 471 с.
74. Федорченко В., Пазенок В., Кручек О. Туризмологія. Концептуальні засади теорії туризму. Київ : Академія. 2013. 368 с.
75. Чен Р. М. Інформаційно-комунікаційне забезпечення туристичної діяльності : навч.-практ. посіб. Харків : ХНЕУ, 2012. 363 с.
76. Шандор Ф. Ф., Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : підручник . Київ : Знання, 2013. 334 с.
77. Ahmedova O., Stryzhak O., Aldoshyna M. The prospects of the marine and coastal tourism development in Ukraine. *International Conference on Sustainability Science and Management: Advanced Technology in Environmental Research (CORECT-IJSS 2019), 2020. Vol. 153 (SCOPUS).*
78. Akhmedova O. O. International experience of state regulation of the tourism

industry: lessons for Ukraine. *International Journal of Innovative Technologies in Economy*, March 2017. № 1(7). ISSN 2412-8368 (United Arab Emirates). 150 p. (Pp. 4-7).

79. Becker E. *Overbooked: the Exploding Business of Travel and Tourism*. New York : Simon & Schuster, 2013. 421 p.

80. *Collaborative Economy and Tourism: Perspectives, Politics, Policies and Prospects* / Editors: D. Dredge, S. Gyimo. Cham : Springer International Publishing AG, 2017. 328 p. doi: 10.1007/978-3-319-51799-5

81. *Designing, Developing, and Facilitating Smart Cities: Urban Design to IoT Solutions* / Editors: V. Angelakis, E. Tragos, H. C. Pöhls, A. Kapovits, A. Bassi. Cham : Springer International Publishing Switzerland, 2017. 338 p. doi:10.1007/978-3-319-44924-1

82. Flint C., Taylor P. J. *Political Geography: World-Economy, Nation-State and Locality*. New York : Routledge, 2018. 391 p.

83. Frieden J. A., Lake D. A., Broz J. L. *International Political Economy: Perspectives on Global Power and Wealth*. New York : W. W. Norton & Company, 2017. 572 p.

84. *Information and Communication Technologies in Tourism 2019* / Editors: J. Pesonen, J. Neidhardt. *Proceedings of the International Conference in Nicosia, Cyprus, January 30 – February 1, 2019*. 461 p. doi: 10.1007/978-3-030-05940-8

85. Mansbach R. W., Taylor K. L. *Introduction to Global Politics*. London : Routledge, 2018. 887 p.

86. Naumik-Gladka K. *Socio-economic aspects of communication activity in information economy* : монографія. Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 215 с.

87. O'Brien R., Williams M. *Global Political Economy: Evolution and Dynamics*. London : Palgrave Macmillan, 2016. 377 p.

88. *OECD Studies on Tourism: Tourism and the Creative Economy*. OECD Publishing, 2014. 180 p. doi:10.1787/9789264207875-en

89. *Organisation of the restaurant industry* : навч. посібн. [Електронне видання] / укл. О. О. Ахмедова, О. А. Сущенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 189 с.

90. *Organisation of Tour Guiding*: навч. посібн. [Електронне видання] / укл. О. О. Ахмедова, О. А. Сущенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 236 с.

91. Spirou C. *Urban Tourism and Urban Change*. New York, London : Routledge (Series "Metropolis and Modern Life"), 2011. 280 p.

92. Sushchenko O., Bakalo N., Gryshko V. *Features of Management and Modeling*

of Business Processes of Tourist Enterprises. *ЕКОНОМІКА І РЕГІОН. Науковий вісник*, 2020. № 4(79). С. 54-61. doi:10.26906/EiR.2020.4(79).2165

93. Sushchenko O., Kozubova N., Prokopishina O. Eco-Friendly Behavior of Local Population, Tourists and Companies as a Factor of Sustainable Tourism Development. *International Journal of Engineering and Technology*, 2018. Vol 7. № 4.3. Special Issue 3. Pp. 514-518. (SCOPUS)

94. Sushchenko O., Nenkov N., Dyachenko Y. Role of chief information officer within the system of human resource development in the service organizations (tourism). *Economic Annals-XXI*, 2017. Vol. 165. Issue 5-6. Pp. 97-103. (SCOPUS)

95. *Tourism Management, Marketing, and Development. Performance, Strategies, and Sustainability* / Edited by M. M. Mariani, W. Czakon, D. Buhalis, O. Vitouladiti. London : Palgrave Macmillan, 2016. 292 p. doi:10.1057/9781137401854

96. Trunina I., Druzhynina V., Zahorianska O., Pryakhina K. Socio-demographic dimension of tourism development in Ukraine. *Biblioteka Regionalisty*, 2020. № 20. Pp. 170-179.

97. Williams S., Lew A. A. *Tourism Geography: Critical understandings of place, space and experience*. London : Routledge, 2015. 346 p.

98. Yermachenko V., Dekhtyar N. The cyclicity of tourism services consumption in the context of development of Ukrainian economy. *Економіка розвитку*, 2016. № 2(78). С. 88-99.

99. Yermachenko V., Mirzoiev D. S. The research on economic activity of the population in the context of recreational infrastructure development of socio-economic systems. *Business Inform*, 2018. № 5. Pp. 207-216.

100. Yermachenko V., Sushchenko O., Dekhtyar N. The legislation framework of foreign trade activity in Ukraine (with the examples of the tourism industry). *Public Administration and Regional Development*, 2017. №1. Vol. XIII. Pp. 92-104. <http://www.vsemvs.sk/en/Research/VSEMvs-Science Journal>

Голова предметної комісії

(підпис)

Олена СУЩЕНКО
(ім'я, прізвище)